



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 16547-05-17

1

מספר בקשה: 25

לפני כבוד השופטת אירית קלמן ברום

מבקשים

1. פלונית
 2. פלוני
 3. פלונית (קטינה)
- ע"י ב"כ עו"ד שמואל יקירביץ

נגד

משיבים

1. המרכז הרפואי וולפסון
 2. המרכז הרפואי ע"ש שיבא
 3. מדינת ישראל - משרד הבריאות
- ע"י ב"כ עו"ד אלון זאואר

2

החלטה

3

4 בקשה לתיקון כתב תביעה (בקשה מס' 25), הוספת עילת תביעה לפיצוי בגין נזק שנגרם לתובעת
5 מס' 1 בגב הכולל פריצת דיסק, בגין הטיפול בתובעת מס' 3 והוספת חוות דעת רפואית לתמיכה
6 בטענות אלה.

7

ההשתלשלות הדיונית

- 8 1. התובעים מס' 1 ו-2 הינם הוריה של התובעת מס' 3, אשר נולדה ביום 1.5.2012 עם ליקוי גנטי
9 המתבטא במיקרוצפליה, עיכוב התפתחות, פיגור שכלי, לקות ראייה ואפילפסיה.
- 10 2. ההורים הגישו תביעה נגד הגורמים שטיפלו באם במהלך ההיריון ונגד המכון הגנטי, בטענה
11 שלא איתרו את הפגם מבעוד מועד ולא המליצו על הפסקת הריון.
- 12 3. התביעה הוגשה בחודש מאי בשנת 2017, הצדדים ניהלו משא ומתן באמצעות הליך גישור
13 בניסיון לסיים את התיק בפשרה.
- 14 4. משהליך הגישור לא צלח נקבע התיק להגשת ראיות והצדדים הגישו את ראיותיהם בכתב.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 16547-05-17

5. התובעת מס' 1 (להלן: "האם") עותרת בשלב זה לתיקון כתב התביעה על ידי הוספת ראש
2 נזק הכולל את הנזק הפיסי שנגרם לה, נכות בגב כאשר לבקשה צורפה חוות דעת רפואית
3 אורתופדית.

טענות התובעים

6. האם טוענת שהנזק לגב, פריצת הדיסק, אירע במהלך התקופה האחרונה כתוצאה מהרמות
7 חוזרות ונשנות של התובעת מס' 3, שמשקלה מגיע לכ- 30 ק"ג.

7. לטענתה נותרה לה נכות צמיתה בגב בשיעור 20% בגין נזק מיילופתי ו-10% בגין הגבלה קלה
8 בעמוד שדרה צווארי. נכות זו מסבה לה נזקים כספיים לעבר ולעתיד, הוצאות רפואיות,
9 הפסדי שכר, עזרה לזולת.

8. על הנתבעים לפצותה בגין נזקים אלו הן כמיטיבת נזקי התובעת מס' 3 לפי החוק לתיקון
11 דיני הנזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), תשכ"ד-1964 (להלן: "חוק הטבת נזקי גוף")
12 משהנזקים נגרמו לה במהלך פעילות שנועדה להיטיב את נזקי התובעת מס' 3. הנתבעים לא
13 סיפקו אמצעי טיפול נאותים שהיו יכולים למנוע זאת.

9. כן יש לפצותה על פי עקרונות הלכת אלסוחה (רע"א 444/87 אבו סרחאן עארף מקאבל
15 מונהאר אלסוחה נ' עיזבון המנוח דוד דהאן ז"ל (30.7.90)) כנזק ישיר שנגרם לה עקב הטיפול
16 בתובעת מס' 3. עוד נטען שיש לפצותה בהתאם להלכות דיני עשיית עושר ולא במשפט.

10. הבקשה מוגשת רק בשלב זה משהנזק התגלה וגובש רק לאחרונה. תיקון כתב התביעה ייעל
18 את הדיון ויעלה את כל הסוגיות שבמחלוקת על כן יש לאפשר את תיקון כתב התביעה בשלב
19 זה בטרם החלו בשמיעת הראיות.

טענות הנתבעים

11. הנתבעים מתנגדים לתיקון המבוקש בעיקר מהטעם שהנזק הנטען אינו בר פיצוי, אין כל עילה
22 המוכרת בדיון לפיצוי הנזקים הנטענים. האם אינה הניזוקה הישירה. על פי הלכת אלסוחה,



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 16547-05-17

1 הפיצוי יינתן רק לנזקים נפשיים שאירעו בסמיכות לאירוע ולא לנזקים פיסיים שאירעו
2 כשמונה – תשע שנים לאחר האירוע.
3 12. אין מדובר בהטבת נזקי גוף, משתביעה כזו הינה תביעת שיפוי בגין ההוצאות שהוצאו עבור
4 הניזוק או עבודות שעשו עבורו ולא נזקים שנגרמו כתוצאה מעשייה זו.
5 13. גם הטענה לפיצוי בגין עשיית עושר ולא במשפט נשללת, עילה זו מיועדת להתעשרות שלא
6 כדין של הנתבע על חשבון התובע. עילה שכזו לא מתעוררת כאן ועל כן אין מקום לשימוש
7 בהלכות עשיית עושר ולא במשפט.

דיון והכרעה

8
9 14. לאחר עיון בבקשה ובתגובה לה, נחה דעתי כי אין לאפשר את התיקון המבוקש. לפיכך, דין
10 הבקשה להידחות, כפי שיוסבר להלן.
11 15. התביעה דנן הינה תביעה בגין הולדה בעוולה. נטען על ידי ההורים שביצוע בדיקות מתאימות,
12 ושיתופם בידע הרפואי שהיה קיים בתקופת ההיריון, היה מוביל למסקנה שיש לבצע הפסקת
13 ההיריון והלידה של תינוק עם פגם גנטי כל כך משמעותי הייתה נמנעת. כידוע, לאור הלכת
14 המר (ע"א 1326/07 ליאור המר נ' עמי עמית, פרופ' (28.5.2012)) נשללה זכותו של הנוולד
15 לתבוע בגין הולדה בעוולה ונותרה הזכות להורי הנוולד לתבוע את הוצאותיהם הרבות,
16 ההוצאות העודפות שנגרמות בגידול ילד עם נכות כה קשה, ההוצאות הסיעודיות
17 והשיקומיות שנגרמו ויגרמו בעתיד להורים.
18 16. בבקשה זו מבוקש להוסיף על ראשי נזק אלו גם את הנזק הפיסי אשר נטען שנגרם לאימה של
19 הניזוקה, הנכות הרפואית בגב כתוצאה מפריצת דיסק. טענה זו מרחיבה את עילת התביעה
20 מעבר לתביעה של הנזקים הכלכליים שנגרמים כתוצאה מהטיפול הנדרש בנוולד, מהוצאות
21 השיקום והסיעוד במהלך שנות חיי הנוולד, לרבות ההוצאות הנובעות מהשקעת עבודה בטיפול
22 בנוולד. יש לבחון האם ראש נזק זה הוכר כבר פיצוי בתביעות מסוג זה.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 16547-05-17

17. נטען לנזק שנגרם לאם כתוצאה מהטיפול בבת שנולדה עם נכות קשה כתוצאה מפגמים גנטיים. הנזק אשר נגרם כשמונה שנים לאחר אירוע הלידה, הינו נזק משני לנזקים שנגרמו בגין הלידה. תביעת ההורים הינה לפיצוי בגין הנזקים הכלכליים שנגרמים להם כתוצאה מהטיפול והשיקום לו נזקקת הניזוקה. נדרשת זיקה ישירה בין ההתנהגות העוולתית לבין הנזק. הנזק שבו יחויב המזיק הינו הנזק שנמצא במתחם הצפיות שעלול להיגרם כתוצאה מהפעולה העוולתית. זיקה ישירה שכזו קיימת ביחס לנזק הכלכלי שנגרם בגין הוצאות הטיפול והשיקום. להבדיל מכך, אין זיקה ישירה בין הנזק שנגרם בגין נכות בגב להורה שהתפתחה מאוחר יותר כתוצאה מהטיפול בניזוק הישיר, בהנחה שיוכחו יסודות אלו, לבין העוולות הנטענות. בהקשר זה יפה לענייננו הסקירה המקיפה שערך כב' השופט י' עמית במונחי יסוד של עוולת הרשלנות, הקשר הסיבתי ועקרון הצפיות ב-ע"א 4486/11 פלוני נ' **שירותי בריאות כללית** (15.7.2013). בהתאם לכך, **"עוולת הרשלנות עניינה בהתנהגות עוולתית אשר יש זיקה בינה לבין הנזק"** (שם, בפסקה 9).
18. לב הבקשה דנן עוסק בנזק עקיף, נבחן תחילה את חובת הזהירות הנוצרת בהתאם לחובת הצפיות, היינו, יכולת המזיק לצפות את הסיכון בנסיבות העניין. יש לבחון האם הנזק מצוי במתחם הצפיות של המזיק, "מה המזיק היה יכול לצפות כאדם סביר", בהתאם למודל המסורתי של עוולת הרשלנות, כאשר במסגרת הקשר הסיבתי יש לבחון האם ניתן היה לצפות את התרחשות הנזק במסגרת "גבולות הצפיות של האדם הסביר".
19. פריצת הדיסק שנגרמה לאם כשמונה שנים לאחר לידת הבת, התובעת מס' 3, אינה נכנסת בגדר הנזקים שבגינם סווגה ההתנהגות כעוולתית (בהנחה שתוכח העוולה), ואינה נובעת מפעולה ישירה או ממחדל של הנתבעת.
20. גם בחינת חוק הטבת נזקי גוף אינו יכול לסייע לתובעים. הטבת נזק גוף הוגדרה בסעיף 1 לחוק בזה הלשון: **"הטבת נזק – הוצאות שהוצאו או שירות שניתן כדי לתקן נזק גוף, למנוע מניזוק החמתו של נזק או נזק נוסף או להקל מסבלו, לרבות תמיכה שניתנה לניזוק למחייתו ולמחיית בני ביתו שנצטרך לה עקב הנזק, וכן, אם מת הניזוק, תמיכה כאמור שניתנה לאדם הזכאי לפיצוי בשל כך מאת המזיק"**;



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 16547-05-17

- 1
2 21. ראשי הנזק שניתן לתבוע בגין הטבת נזקי גוף על פי החוק הינם ההוצאות שהוצאו בטיפול
3 בניזוק, או תמורה בגין השירות שניתן במסגרת טיפול או תמיכה בניזוק.
- 4 22. סעיף 5 לחוק הטבת נזקי גוף קובע את סבירות ההוצאות שניתן לתבוע במסגרת חוק הטבת
5 נזקי הגוף כך:
- 6 "אין להיפרע לפי חוק זה אלא הוצאות, שכר שירות ודמי תמיכה סבירים; משכורת או שכר
7 עבודה שמעביד מוסיף לשלם לעובדו בתקופה שהעובד אינו מסוגל לעבודה עקב נזק הגוף,
8 רואים לענין זה כהוצאה סבירה, אלא שאין להיפרע יותר מן המשכורת או שכר העבודה
9 שהיה העובד מקבל אילו היה מסוגל לעבודה; כן רואים כהוצאה סבירה את הכלכלה
10 הניתנת, והשכר המשתלם, על ידי המדינה לחייל בתקופה שלא היה מסוגל לשירות."
- 11
12 23. תביעת המיטיב היא תביעת שיפוי ולא תביעת פיצוי עצמאית בגין נזקים עצמאים שנגרמו
13 למיטיב.
- 14 24. תיקון כתב התביעה המבוקש הינו העלאת עילת תביעה עצמאית נגד המעוול (לכאורה),
15 תביעה לפיצוי בגין נזק פיסי שנגרם לתובעת, כתוצאה מפעולות שעסקה בהן במסגרת עיסוקה
16 כמיטיבה. מבלי לחוות דעת ולקבוע מסמרות, מדובר בעילת תביעה שונה, ואף אם תקום
17 עילת תביעה שכזו, מדובר ביסודות תביעה שונים שאינם קשורים לעילת התביעה שבבסיס
18 התביעה דנן, שעניינה רשלנות באבחון נזקים גנטיים לעובר. נטען למעשה, לאחריות של
19 מחוללי נזק לשלומם של העוסקים בטיפול בניזוק, המשתרעת על פני שנים רבות. טענה זו
20 מרחיקת לכת, מכל מקום אין מקומה במסגרת עילת תביעה בגין הרשלנות באבחון במהלך
21 תקופת ההריון.
- 22 25. גם הטענה שניתן לתבוע נזקים אלו, כנזקים של ניזוק משני בהתאם להלכת אלסוחה, דינה
23 להידחות. הלכת אלסוחה עוסקת בנזק נפשי שנגרם לקרוב משפחה של ניזוק בהיותו
24 בסמיכות למקום היפגעו או בליווי צמוד של הנפגע ולא בנזק פיסי שניוני שנגרם כתוצאה
25 ממעשה או מחדל המנותק לחלוטין ממעשה העוולה הראשוני, ואינו קשור ישירות לפעולת
26 המזיק.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 16547-05-17

בענין אלסוחה נפסק כי :

"חובת הזהירות כלפי מי שנפגע בגופו (הנפגע העיקרי) וחובת הזהירות כלפי נפגעים משניים נוספים קמות ומתקיימות במקביל. המדובר בחובת זהירות עצמאית ונפרדת המוקמת בין המזיק לבין מי שנפגע בנפשו."

(ענין אלסוחה, בפסקה 18).

ובהמשך :

"ברור ומובן לכאורה, כי ככל שהתובע קרוב לאירוע המזיק וחווה את החוויה הטראומטית בחושיו, הנזק הנפשי אשר נגרם לו צפוי יותר כתוצאה מסתברת בנסיבות העניין. כאשר ישנו מרחק מן האירועים בהתהוותם והמידע מתקבל מכלי שני, מותר להניח באופן סביר, כי עוצמת האירועים הקשים מתקלה ומתרככת, ובנסיבות אלה צפיות נזק נפשי ממשי הולכת ופוחתת."

(ענין אלסוחה, בפסקה 20).

26. אין גם מקום לקבל את הטענה שעל המזיק לשלם בגין עשיית עושר ולא במשפט. המזיק לא התעשר שלא כדין כתוצאה מהנזק בגב שנגרם לתובעת. התובעת יכולה לתבוע את הוצאות הטיפול בביתה במסגרת חוק הטבת נזקי גוף, במסגרת שכר שירות ותמיכה כמפורט בחוק הטבת נזקי גוף. ככל שלא תוכל לתמוך בבתה ותזקק לשירותים חיצוניים, שכרם יחושב במסגרת סכום הפיצוי שיגיע לניזוק, הכל בכפוף להוכחת האחריות והצורך הטיפולי כמובן. המזיק לא יתעשר מיכולתה של התובעת לסייע לביתה.

27. מכל האמור לעיל עולה שאין מקום לתיקון כתב התביעה כפי שהתבקש והבקשה נדחית.

הוצאות הבקשה בסך 3,500 ₪ ישולמו בסיום ההליך.

ניתנה היום, כ' אב תשפ"א, 29 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

אירית קלמן ברום, שופטת